

Hodnocení vzdělávání se ve školských soustavách rozšiřuje

Je zcela zřejmé, že vzdělávací politika stále více přisuzuje hodnocení centrální strategickou roli, a hodnocení se tak stává nepostradatelným nástrojem ke zlepšování, přejímání odpovědnosti, plánování vzdělávání a rozvoji politiky. Většina zemí přijala v posledních dvou desetiletích celou řadu opatření zaměřených na zlepšení hodnocení na všech úrovních od žáka až po samotný vzdělávací systém. Expanze výsledků hodnocení vzdělávání vyplývá ze zvyšujících se nároků na efektivnost, rovnost a kvalitu ve vzdělávání tak, aby byly splněny hospodářské a společenské potřeby. Větší význam, který má hodnocení ve vzdělávací politice, sebou nese i vytváření speciálně zaměřených agentur, které přejímají centrální roli při správě hodnotících rámců. Tím se zároveň uznává i potřeba specializovaných odborných znalostí, absolutní nutnost vybudování přiměřených kapacit, které by umožňovaly hodnotící politiky implementovat, a nezbytnost zavést určitou nezávislost „tváří v tvář“ školským úřadům.

Hodnotící činnosti jsou rozmanitější

Rozmach hodnocení ve vzdělávání je doprovázen výraznou diversifikací hodnotících činností. Ačkoliv hodnocení vzdělávání není v rámci školských soustav záležitostí posledních let, tradičně se zaměřovalo především na hodnocení žáků. V posledních době však země vyvíjejí ucelenější hodnotící rámce. K tomu patří větší odpovědnost přenášená na samotnou školu prostřednictvím vlastního hodnocení, na které je kladen značný důraz. Nicméně s tím, jak se zvyšují požadavky na vlastní odpovědnost škol, větší význam se přikládá i externímu hodnocení školy. Důraz je dále kladen na vedení škol a jejich hodnocení s tím, jak se konsoliduje pedagogická role členů vedení škol. Zároveň vznikají formální systémy hodnocení učitelů a rozšiřuje se standardizované hodnocení žáků, aby bylo možné monitorovat výsledky vzdělávání. Roste význam údajů o výkonnosti, zejména těch, které souvisejí s výsledky žáků. Pomocí takových údajů pak lze zlepšovat praxi škol a postupy používané jak ve třídách, tak i v politikách na úrovni celého systému. A konečně zvýšený důraz se klade i na používání údajů pro formativní hodnocení.

Ukazatele vzdělávání a indikátory rozvoje nabývají na významu

Zavádění celostátních standardizovaných hodnocení žáků ve velkém počtu zemí odráží stále vyšší zaměření na měření výsledků žáků. Údaje o výsledcích vzdělávání žáků se stávají dostupnějšími a vytvářejí obraz, do jaké míry jsou plněny cíle vzdělávání žáků, a navíc poskytují příležitost ke srovnávání výsledků žáků mezi jednotlivými školami a regiony a výsledků dosahovanými v různých časových úsecích. Za účelem monitorování vzdělávacích systémů a hodnocení výkonnosti škol jsou údaje neustále doplňovány celou řadou vzdělávacích indikátorů založených na demografických, administrativních a kontextuálních údajích sebraných z jednotlivých škol. Většina zemí zpracovala ucelené celonárodní rámce indikátorů. V současné době je zcela běžné vykazovat statistické údaje a ukazatele týkající se vzdělávání ve výročních publikacích. Běžnou věcí se stává i srovnávání mezinárodních referenčních ukazatelů (benchmarking).

Výsledky hodnocení jsou používány ve větší míře a rozmanitěji

Země začaly výsledky hodnocení využívat mnohem rozmanitějším způsobem. Existuje rostoucí zájem o využívání výsledků hodnocení k formativním účelům. Členové vedení škol, učitelé a ti, kdo se podílejí na tvorbě vzdělávacích politik, stále více využívají výsledky hodnocení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ